

50 LET AHARONOVA-BOHMOVA EFEKTU

TEL-AVIV (תֵּל-אָבִיב), IZRAEL (יִשְׂרָאֵל), 11. – 14. ŘÍJEN, 2009

ANEB ZPRÁVA Z CESTY DO ZEMĚ ZASLÍBENÉ

TOMÁŠ KALVODA

YAKIR AHARONOV

MATĚJ TUŠEK

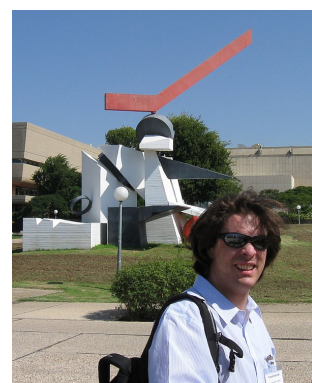
Minulý rok uplynulo padesát let od vydání významného článku¹ Yakira Aharonova a Davida Bohma (vyšel přesně 1. srpna 1959). Výsledek v něm publikovaný a nesoucí od té doby název Aharonov-Bohmův jev (hebrejsky אֶהֱרֹנוֹב-בוֹהֶם אֶפֶהֵט), se týká fyzikální interpretace vektorového potenciálu v kvantové teorii.

Při příležitosti tohoto výročí uspořádala Tel-Avivská univerzita mezinárodní pracovní setkání (tzv. workshop) zabývající se tématy majícími ať už blízký nebo vzdálenější vztah právě k Aharonov-Bohmově jevu. Setkání jsem se zúčastnil v rámci řešení doktorského projektu GAČR Matematické struktury v teoretické fyzice. Spolu se mnou Izrael navštívili též můj školitel prof. Pavel Šťovíček a spolustudent Matěj Tušek. Do programu setkání jsme přispěli po řadě plakátem (tzv. posterem), ustní prezentací a plakátem. Během konference jsme vyslechli, mimo jiné, např. vystoupení samotného Yakira Aharonova, Davida Grosse (Nobelova cena za fyziku za rok 2004, asymptotická volnost), či sira Michaela Berryho.

Naše cesta do Izraele byla poměrně přímočará, neboť ČSA provozují pravidelnou linku Praha–Tel-Aviv. Bohužel se jedná o noční spoj, a tak jsme strávili první ranní rozbřesk na Tel-Avivské pláži. Během dalších dní jsme stihli z tohoto města, mimo univerzitu a pláž, navštívit i jeho historickou část, přístav Jaffa (יָפֹו).

Poslední den před odletem zpět do Prahy (פְּרָאג) jsme absolvovali prohlídku Jeruzaléma (יְרוּשָׁלַיִם), kam cesta z Tel-Avivu trvá autobusem přibližně hodinu. Nejprve jsme se zastavili na kopci odkud je pěkný výhled na Staré město, jakožto i na zeď oddělující palestinskou autonomní oblast. Poté jsme se přesunuli blíže do historického centra a prošli až ke Zdi nářků (הַמַּעֲרָבִי הַכּוֹחַל). Zde prohlídka pokračovala návštěvou podzemního tunelu táhnoucího se podél Západní zdi.

Zajímavým zážitkem byla i důkladná bezpečnostní kontrola před odletem na letišti Ben Gurion (בֶּן-גּוּרִיּוֹן). Avšak i tou jsme nakonec úspěšně prošli.

TOMÁŠ KALVODA

¹Aharonov Y. a Bohm D., *Significance of electromagnetic potentials in quantum theory*, Physical Review **115**, 485-491 (1959)